పీఠిక.

ఈ చిన్నపొత్తము రచియించిన కవి శేషపట్నం నరసయ్యగారు. వీరు నల్లగొండ జిల్లాలో చేరినరామన్నపేట వాస్తవ్యులు. వైష్ణవిభక్తాగ్రేసరులు. తమశతకము జీడికంటి శ్రీరాములకు అంకితమిచ్చి యున్నారు. ఇమ్మహాక్షేత్రమును గురించి ఎల్లరకు దెలిసిన విషయంబగుటచే యిచ్చట నుదహరించు టనవసరము. ఇక్కవి "వానకొండ శతకము." నిరోష్ఠ్యముగ రచియించి యున్నారు. పాఠకమహాశయుల యాదరమున్నచో త్వరలో వెలువడును.

కవిత్వము గురించి ఇచటనొక్కింత విశదీకరించుట సమంజసము. అంత్యప్రాస "క" నుండి యారంభము జేసి "ళ" వఱకు గూర్చుటచే సమయానుకూలముగ నచ్చటచ్చట గ్రామ్యాన్యదేశీయ పదములకూడా నుపయోగించినారు. గ్రంథమాద్యాంతము వఱకు భక్తిరసముచే యొప్పారుచున్నది. ఇట్టిసులభశైలిగలశతకము నాల్గవతరగతిబాలురకుపఠనీయగ్రంథముగా నియమించగలరని భాషాపోషకులగు సర్కారువారిని, భాషాభిమానులగు ఉపాధ్యాయులను సవినయముగా ప్రార్థించుచున్నాను, ఈగ్రంథముభాషానిలయముకిచ్చిన శేషపట్నం నర్సయ్యగారు ము[illegible] దీనికొరకు ప్రోత్సాహపెట్టి ద్రవ్యసహాయముచేసిన భాషాభిమానులగు శ్రీ [illegible]గంగుల కాయిరెడ్డి ఉపాధ్యాయులు మిక్కిలి ప్రశంసనీయులు. [illegible] వారలకు కృతజ్ఞతాభివందనము లర్పించుచున్నాను.

గ్రంథాలయమునకు లభించిన కొంతప్రతులయందు లిపిదోషములుండుగాగలవు. సాధ్యమగు నంతవఱకు సవరించితిని. ఇతరదోషములు గట్టినచో పండిత మహాశయులు దెలుపఁ బ్రార్థితులు.

ఈ అముద్రిత గ్రంధరాజమును ప్రథమకుసుమముగా ప్రకటింపబడినది. కొలది రోజులలో "కొలనుపాక మహాత్మ్యము"ను ద్వితీయ పుష్పముగా ప్రకటించుచున్నాము. భాషాభిమానులగు వారు తగుప్రోత్సాహమొసంగ ప్రార్థితులు.

బహిరామియా గ్రంథాలయము.
కొలనుపాక (నల్లగొండ)
1—2—34

ఇట్లు విన్నవించు భాషాసేవకుడు.
గంగరాజు రఘునాథరావు,
కార్యదర్శి.

ఓం.

అవిఘ్నమస్తు.

జీడికంటి రామశతకము.

సీ॥ శ్రీరామ రామనిన్ సేవింతు తొల్లింటి నేటి నేరముల మన్నింపుమంటి ।
ఏకాకినై బ్రోతె లోకాళినన్నంటి । నతిజేతు గావవే నన్ను నంటి ।
అనిలో ప్రతాపమేమని జెప్పనీవంటి । తతీబాణముల విచిత్రంబు
షాంటి । మును మున్నె నిను గొల్చి ఘనుడయ్యె ముక్కంటి । ధరమిం.
చెనీరి నీపదంబులంటి । ఘనదయాంబుధి వంచునిక్కముగ వింటి ।
గావబూనెదవేని మేల్గంటిమంటి । సిరులకిరవైన జీంటి శ్రీ జీడికంటి
ధామ సుగుణాభిరామ శ్రీరామరామ.

1. బరిమార్చితౌర నీశర జాలమున లంకగల ఘోరదుష్ట రక్కసులవంక
రామనిన్నెన్న నేరగ జాలడౌగంక మొదలగు ఘనులైన తుదము శంక ।
రుండైనను బో నెరుంగజాలునె వంక । నిత్య నిరాకార నిష్కళంక ।
వందితాశేషగోవింద శ్రీవత్సాంక బాపవేనాదు బాపంపు శంక ।
ఎగ్గుజేసియు శరణన్న నేలుదింక । ఘనదయానిధి వీవనియనుట బొంక ।
సిరులకిరువైన జీంటి శ్రీజీడికంటి । ధామసుగుణాభిరామ శ్రీరామరామ.

3\. పంక్తికంధరునిపై బల్ రీసునిదాక । కొలువుంచితివి మంచి క్రొత్త
మూక। బ్రహ్మాదులకు నున్నబల్ జబర్ నీకౌక నిఖిలమెల్లప్పుడు నీయి
లాఖ। లేశమేనియు జూడ లేను. నీకొక టేక। నిగమాంత వేద్యంబు
నీవశీక । అఖిలమోహన కౌరియాగదా నిటీక । భక్తాళిపై నీసుబల్
ముజాఖ । దానవులతోడి నీకు గాతౌరమోఖ । సామినిను గొల్చు
వారలకేమిధోక సిరులకిరువైన జంట॥

4\. దళిజూడలేదు దేవర పాదములు దక్క వసుధపై నెందునెవ్వారి
కొక్క మితిలేని నిగమసన్నుతుల కేనియు జిక్క । ననుమాట
నిక్కవంబైన లెక్క। సీతనిన్నుమరిగె వేమరక తాపెంపెక్క । ఏలిక
వారనస్నేలు చక్క । తమదయ లేమికె తపములాడగ గ్రక్క ।
తరుముని మాయ కృతంపుతిక్క అఖిలభువనాళి నీకు లీలైనయిక్క।
ఆదిశేషుండు నీకుసొంపైనపక్క॥ సిరులకరు॥

5\. సన్నుతించగ నేర్చు మున్నెనిన్నుపినాకి జూడ నాతండుమంజులవివేకి ।
మనసునిన్గొల్వ యొమ్మిదుగదా పల్లాకి దానబుత్రైనుగదా తగ నివేకి ।
దయనేలనిక లేడు తమసరి చాలాకి నేరమెంచక గొల్వ నేరటూకి ।
నిర్హేతుకముగ నా దురితంబు జేర్చాకి దీవించ నాకు నిజేదిమాకి ।
యొనర వైకుంఠపురము నీకొప్పుచౌకి । లలితభవధాఖ్య వేదంబులకు
ఖురాకి ॥సిరుల॥

6\. మన్నింతువనియెంతు నిన్ను వేమరు మ్రొక్కి । బహుళాపరాధ కూప
మునజిక్కి । గతిజెడినతియంటి గానరాదే చక్కి । పలుమారు మొర
జేతు భయముదక్కి । ననుగావవే గరుడునిమూపుపై నెక్కి । దహి
సేయు నాదు నేరములు శక్కి । మితిలేనితమక ధామ్యతమాని మది
సొక్కి । రేబగల్ గోరి నూరిల్లు గ్రుక్కి । మెలగగాజేయు భవముల
వలియ ద్రొక్కి । మనసు నీనామ కీనుత యోదనము మెక్కి॥ సిరుల॥

7\. అతిపాపమతిప్లీవెనతెనిసు । సదయు నిపదము లాస్పదము నాకు । గతి
లేదు వేఱొండుగాకు రామపరాకు । నమ్మితిసుమి కఠినంబు జేకు ।
ఆరసంరక్షణ కపకీర్తి చేబోకు నీనాడజేదగుం నావితాకు । తను
గోరినుతిసేయు దయ సేయువేమారకు దైవమా నిమహాత్మ్యంబెకీకు । లేశమే
నియు నినుగొల్వలేను సాకు । మోక్షదాయక నీవె నా రక్షరేకు॥ సిరుల॥

8. కాదుపొమ్మనకిక లేదు వేరొకదిక్కన్న । అయ్యయోనన్ను జేకయ్య టన్న । లోకమాతవ దగులోగిలినియన్న । నుడివించునన్ను నిన్న డుగడన్న । అమితమహాఘంబు లాచరించితి పెన్న । నేడుజొచ్చితి బ్రోవు నీమఱన్న । సనకాదిమునితతి సాగిని క్రమ్మెన్న । తమ కర్పితంబైన తపముదన్న । నోటనుతిజేయ లేనింత బొప్పుడన్న । శౌరవిధికెన్నరాదు నీదైనటన్న॥ సిరుల॥

9. రోగాతురుడను వేఱొండుమార్గమెఱుంగ । తముగొల్వజాల నేమ ముజెలంగ । పేరైనదల్వయోపిక లేదు చదువంగ । మూర్ఖచిత్తుడ కడు మోహానాంగ । మొఱచెవిజేర్చనిన్ బ్రొక్కితిసాష్టాంగ । రక్షించవే ఖగరాడ్తురంగ । రాముడెన్నడు లేని రద్దినిన్ జేరంగ । శోచెననుగూర్చి హేతువగనంగ । కాదనెదవేని నేలరోగముదొలంగ । దయ్యయో మ్రొక్కి వేసారితయ్యరంగ॥ సిరుల॥

10. నిన్నెరింగి నుతించనేర్చినాతడెయోగి । అద్రిరాతమరిపోన్నాదిభోగి । అలసదాశివుడు నీయాశక్తిగోరెడిజోగి । లీలనిన్నెరిగి తేలేదునేగి । కడుగొల్చునిన్ను నారదుడంవింతబైరాగి । తనవీణెతో తనంతటనె మ్రోగి । విడజాలడెపుడునిన్ విగతదుర్భవరోగి । కామాదివైరుల కడపురాగి । నిఖిలదేవత తతిగొల్చు నీమలోగి । యుండజేయవెవన్ను నీయండడాగి॥ సిరుల॥

11. ఏలుకోనివాడ నేలజేసెదజాగు । కాదనిటీకిందుకరుణబాగు । యీవుగావ నిన వీడెవని మాటునకేగు । దొడ్డపాతకమున దొప్పదోగు । తప్పు లెన్నెననిన్ దలచినంతటడాగు । ఇంపునీకెపుడు యోగంపుతోగు నుష్టులపాలిదుర్దోషముల్ చెలరేగు । తుదమయింతనరాక న మూగు । అతిదయానిధివీవని శ్రుతులు మ్రోగు । కల్లగాదింత నీకీ కడలసాగు॥ సిరుల॥

12 తగదాసజనుల బ్రోవగ గాంచితౌజగ్గు । అసురాళిజేసితౌ కారనగ్గు । అలరమాదేవి నాహోజేసితివెసిగ్గు । నేడె నీదయగలవాడెగ్గు । ఎంచ మ్రొక్కెద మించజేసినఎగ్గు । లోకంబునీమాయలోనమొగ్గు । సుచరితనీజాడ జూడగానగులగ్గు అపత్సభా బాపుమయ్యరుగ్గు । అమితనీనుతిలేమి కెందైనతగ్గు । గాదెవానిని వైరివర్గంబులగ్గు॥ సిరు॥

13. ఎట్లయిన నగుచుండు నీదైననీయిచ్ఛ । ఇంపునీశాల్యంగరంపుపచ్ఛ ।
నిజకుమారహస్త్యర్థనిబిడంపు నీరచ్ఛ । పొలతిసర్వంబునఁబోలుమచ్ఛ।
ము త్తడౌనినుగొల్పి ముల్లోకములుమెచ్చ । పాతకాధిపుడైన పాలు
హెచ్చ । పాలించునన్ను నీ పైభక్తికడురెచ్చ । ఆర్తిజెందకజేయు
కయ్యవెచ్చ । భరమునీదంటి భవనులవారబుచ్ఛ । మెచ్చునీదయ కేవ
లేమి హెచ్చుతచ్ఛ॥ సిరుల॥

14. మచ్చుజల్లితివేమొ మహిమీద మంత్రించి తెలియదెవ్వరికి నీ తెలుపు
మించి । లీలక్రోద్భంచట వాలిసెందుకా పొంచి లలిబ్రోవు పాప
జాలములజించి । ముఱిపించు నీమాయ ముల్లోకములముంచి సకల
విశ్వము నీఖజానసంచి । సుగలబ్రోచితె రక్కసుల చిత్రగతిద్భంచి
నినుగొల్చిమనుట లన్నిటికిమించి । చాలనినుదల్వమికి తనువేలపెంచి ।
ముంచు నీపేరుఘనభవములనుదంచి । సిరుల॥

15. యాచించినాడపేరాసతోచెయిజాచి వానికెక్కిన దాతవంచుదోచి ।
పూని నిన్ బొగడగా లేనివారలజూచి అసియాడనివను మాయా
పిశాచి । హాటకద్యుతి నీకిరీటరత్నమరీచి నిత్యసూరులుమదినీకలాచి ।
కుదరిజేలేదొండు తుదకునీతోపూచి శౌరీపుతమ మహోత్తరపుకూచి ।
దండమర్పింతుబ్రోవు నాతప్పుదాచి । నిన్నెఱింగితెమేలు మున్ ము
న్నెనోచి । సిరుల॥

16. కడునిన్నుమోహించి విడదొకప్పుడు లచ్చి ఎప్రుడు నీపెంపు పేరెల్ల
మెచ్చి । పరమపావనము సుప్రఖ్యాతములు దచ్చికడలందునిండె బ
ల్వంతులెచ్చి । తెఱుముదుఃఖముల నీతలపులోపటజొచ్చినంతటుదీరు
మోహంపుపిచ్చి । అసురాధములు పుణ్యులైరి నీచేలచ్చి అలరమేల్
నీవు రయేమైనయిచ్చి । వెతలుదెచ్చును కామసంతతులురెచ్చి । ప్రణతు
లొనరింతునిదె ప్రదక్షిణమువచ్చి । సిరుల॥

17. రామమ్రొక్కెద నపరాధమింక క్షమించు నమ్మితినేను సొమ్మటంచు ।
నెన్న నాకొండుదిక్కున్నదే మొతలంచు రక్షించు లేకనిరాకరించు ।
నెటులైననీవెయెన్నటికైనమోదించు మదినెంతు భక్తాభిమానివంచు ।
సదయ నాకెప్పుడు నీపదభక్తిగీలించు దీనశరణ్య దుర్దశహరించు ।
మహితదయలేమికె మాయమించు । అజహరాదులకైన మోహమున
ముంచు । సిరుల॥

18. తుర్తునీపేరు భక్తులసంతతనుగాచు పెనురక్కసులకడి పెద్దక్కెచు ।
ఘనుడువిధాత నిన్ జ్ఞానదృష్టినిజూచు అద్దిరానీ డేరపెద్ద తాచు] చిద
చిదీశుడవు నీచిత్ర మెవరికిదోచు మెప్పించనేర నాతప్పుదాచు । పర
మార్గమై నీకృపావీచికల్ వీచు అతిభక్తిముక్తి ఉయ్యాలలూచు ।
నీకమలయాజ్ఞ సకలలోకాల బ్రోచు । మనుజతతిపాల దుష్టకర్మంబు
తేచు । సిరుల॥

19. భూరేణువులనైనవూని ఎన్నగవచ్చు గాని నీకథల నిక్కముగమచ్చు ।
నైన లెక్కించశక్యముగాదు బల్ హెచ్చు నీలీలనుతి మంచిమేలు
నెచ్చు । నిగమంబులెల్ల నీనిలువుదయకే మెచ్చు దాన నెవ్వరికిని తలపు
హెచ్చు । అదిలేక నేకదా అఖిలపాపముదెచ్చు ప్రార్థింతు నేర
ముల్ బారబుచ్చు । దిద్దనిలువగుమనసుదే పెద్దచిచ్చు । అయిన
నీకృపలేమి కొండైనతచ్చు । సిరుల॥

20. మునితతి యేమిటి ఘనతపంబొనరించె దాత తానెట్లు వేదమురచించె ।
గ్రహరాజు తానెందు ఘనుడై ప్రకాశించె సురవరుం డేదానకరము
నించె । సనకసాదులను నేజాడసిద్ధిఁబొందె శివుడైన యెట్లుప్రసిద్ధి
గాంచె । కమలావధూటి లోకముసెట్లు పాలించె నిఖిల మేహేతువ
నిర్వహించె । కారణము లేని తమకటాక్షంబునుంచె । గాక నొండేమి
లేదు సాక్షాత్కరించె । సిరుల॥

21. కమలామనఃఖేల విమలపదాంభోజ హాటకాంబర రవికోటితేజ ।
రఘుకులాంబుధిసోమ రామమహారాజ కరుణాంబునిధి భక్తకల్ప
భూజ । అగమాంతవిహార యఖిలకారణబీజ హరుడైతె జేయు నీ
న్నెఱిఁగిపూజ । తరియించుటకు తాముదక్కలేదేయోజ జూడ నేరిక్కి
గన లేదువాజ । నిగమములుజేయు నీపంతనిలచిబాజ । పెంపుదీపించె
నీకరుణ పెద్దక్రేజ । సిరుల॥

22. విధినిఁజేసితివి ఈవిశ్వంబునసుఖాజి ఘనకాంతి నీతురంగంపుపుంజి ।
పవననందనుఁడు నీబంట్రౌతుబల్ జి సురలఁజేసితివిగా సర్వరాజి ।
సారది నిన్ననిమ్మొక్క శుకుఁడు బల్ బావాజి పరిచితౌ మునులనంద
జీవరాజి । అలమహాదేవి నీకలదు మేల్ జవ్వాజి దనుజులు నీబాణ
తతికిభాజి । మొండె నినుదెలియ దలరావణుండు ఫాజి । మొక్క
దనుఁజేయు నాపాపములను మాజి । సిరుల॥

23. బందగీ శ్రీరామచందర్ మహారాజు పావననీబంటుబిల్ ఫరేజు । దయ
నేలువా వేదతమరిదస్తావేజు వస్తుజేనౌన ముద్దత్ దరాజు । అభయ
మిచ్చుటకుం జెయ్యకు బేరతజువీజు కరము నీసరిలేదు కౌర్యసాజు ।
తత్త్వజ్ఞుడై తెనినుదలచు హార్ హమ్రోజు పాలింతువే భువిబల్ సహేజు ।
తెర్లజేయకు మ్రొక్కెద దిల్ మిజాజు । దలతు నీ పేరు భవరోగ
ములకిలాజు । సిరుల॥

24. మెచ్చి తా నేఁజూచు లచ్చి నిన్ క్రేగంట శేఁడు నీకిఁక భువి లేడు
దంట భవమెడబాపు నీబాటుబంటుకుబంట మ్రొక్కెద నిన్ను గో
జొక్కగంట । గావింతె లంక రక్కసుల పీనుగుపెంట సరెనని మెచ్చిం
చసురలుమింట । కౌదుసుమూ బొంకు లేదు నీశోకతంట భక్తులకొఱకె
నీముక్తిపంట । మెలగువారౌర ఇహపరంబులనుకెంట । వేడుకొను
నిన్ను మ్రొక్కెద వెంటవెంట । సిరుల॥

25. నిగమంబులేని వర్ణించలేవనుచోట నే నుతించెదననుటేటి మాట । నిస్సా
తుకముగనన్ గరుణించ మనినోట మొల్లబెట్టినాడ సుందరకిరీట ।
ఎడలేక కీర్తింతు నోడయ నిన్నే పూట నీకథలన్ని సజ్జనులు తేట ।
సభక్తి హృదయాళి సత్పుష్పలతోట మిగులఫలంబునీమీఁదిపాట ।
అఖిల బ్రహ్మాండమంత శ్రీకైనపీట । దండమర్పింతునిదిగొ రత్నాలమూట ।
సిరుల ॥

26. భువనాల నవరించితివిగదా నీపాట్ల నీళ్ళపై నిలిపితే ఱాళ్ళకట్ట । స్రష్టై
ననిపట్టి సృష్టించుటకుదిట్ట కాదని గుజ్జంబు గరుడపిట్ట । పవళించె
దేమో పెన్ పాముపై భయపెట్ట కప్పితే మంచి బంగారుబట్ట । ఉప
నిషత్తుల మర్మమెప్పుని తలచుట్ట భళిరనీపడతి సంపదల పుట్ట । మిం
చునినుగొల్వ యెవడైనమిన్ను ముట్ట । చెల్లునా వేరెకథలింక చెవులబెట్ట
సిరుల ॥

27. రాఘవా నీళ్ళపైఱాళ్ళు చక్కగనాటి ఘనవిశాలంబైన కడలిదాటి ।
నీలరంజిలగ పెన్ కోతి మూకలతోటి లాగిచేయించి తాలంకలూటి ।
లేదు లేదిక నెందు లేరు నీతో సాటి కడవింత తమసాయకములనూటి ।
సురలెన్న రావణాసురుని తలల్ మీటి చంపి చేసితె విభీషణుని మేటి ।
సుంత నిన్నెన్ననైన నేనెంతపాటి నుతులు జేజాల నతులుంతుమదిని
కోటి । సిరుల ॥

28. నిన్నెఱింగి నుతించమన్న యెంచునపుట్టి యమునాదాస్స నెప్పుడో నా
చ్చికొట్టి । వెయ్యేల నినుదల్వ నయ్యలకేతుట్టి అమరుండు తమగుపం
డములుపెట్టి । అలబలినేడ నా దైతివెంచుకొ పొట్టి అలరుదుబంద
నుయ్యాలగట్టి । నయనుగా సిరిజవ్వనంబు గొంటివిజట్టి సిరధి సియిం
టిసిళ్లితొట్టి । పెద్ద చదువరియన్న సిపెద్ద పట్టి చక్కగాబెట్టు జగము
లనొక్కయుట్టి ॥ సిరుల॥

29. అమరసినామ మఖిలలోకుల కొంటు గానసివెనరికి గావుకంటు । మర
నులకలిమారాయ మఱుగుమందు తలఁటు దనుజులపెదలాఁర్చు తమరి
గంటు । ఘనులకేనియున హంకారమే బలగొంటు వదలక సంసార
వనధిగాఁటు । సిదయ చేత నే నెఱిభక్తిమదికంటు అగులమేల్ సికెవ్వ
రైనబంటు । పూని లెక్కించ రాదింత సినిఘంటుమదిరి నినుగొల్వ లేడు
దుర్మదుడులంటు । సిరుల ॥

30. దేవనినుదల్వక దెచ్చుకొంటిని చెలు పడెగదాభవముల బందిపోటు ।
గదిసె నింకెటుజొత్తు మదికితొందరపాటు లేశమైనను దాగ లేను
చోటు । ఏలిక వాచేయు మిసుమంత చోడ్పాటు మనువు సిపాదప
ద్మములచాటు । జేరగోరితినయ్య జేబోకు టాటోటు దైవమా
దుసిదయమదీటు । సక్కతము దక్కగలదె వేరొక్కచొటు గద్దరిం
చకు జేయునన దిద్దుపాటు । సిరుల ॥

31. జీవకోట్లెల్ల రేమే దేవరచేబుట్టు నిగమాళి కెప్పుడు సిడపట్టు ।
సనకసాముల కెవ్వడ నుపమంబగు గుట్టు బలుమాఱు యెవ్వని వలన
గట్టు । కరమెవ్వనిది చొక్కంబైనపడికట్టు పెనుదీనుల కెవడు
ట్టుచెట్టు । ఎవ్వనిమహిమ బ్రహ్మేంద్రాదికని కట్టుపట్టు రేమే నుతిమాఁ
నముగోట్టు । నెన్న నేటికి సివెకొమన్నవట్టు పెంపుజెడసకయ భయంపుఁ
త్తుపెట్టు । సిరుల ॥

32. కరుణతో బ్రోచేటి బిరుదుండెవరంటె పరుడనా సిదు కింకఱుడ
నింటె । అన్యులెవ్వరు గాతురదిగాదు పొమ్మంటె కీర్తికింపొనె
రక్షింపమంటె । నిఖిలంబునవ్వాదా సి వెఱుంగనిదుంటె తిట్టుదీవింపు
నే సిట్టులంటె । అనుకో సిమ భక్తాభిమానంబుంటె ఘను డవె ట
దుసికర్మమంటె । రక్ష కామేలె యీ పరిపక్షముంటె । ఆర్తరక్షక బలి
కటియార్తిపొంటె । సిరుల॥

33. కుబ్జనీకేపాటి గొప్పనజరుబెట్టె సేవయహల్యేమి జేసెనట్టె । వేమా
రాయశ్శోదేమి నోముచేపట్టె యూసరవెల్లేమి జేసిపుట్టె । ఉడుతనీ
కైజేయు పాడుగంత పాడకట్టె తమవిభీషణుడెంత తలచిపుట్టె ।
శబరిజేసినదేమి శౌరినిమదిదట్టె తగమికి వీడేమి మిగులదిట్టె । దయ
యు నేడేమో పక్షపాతంబుగొట్టె కటకటాయెందు జనువాడగతు
లుగిట్టె । సిరుల ॥

34. గొడుగుగాయెత్తె తౌకానవ్రేలితోకొండ భుజపరాక్రమ కృపాపూర
పండ । నయమెరింగితె నీదు నామమేకలకండ వేడజాలను దయా
జూడునిండ । అంజలిమోడ్తు నీకసమానకోదండ రామపరంబు నిర
చ్చుబండ । మఱగినిన్ననసిదుర్మద దుష్టులకు దండధరుడు వేయించు దుస్త
రపుబొండ । దగిలిసుడిగొంటి ఘోరపాతకముయండ నన్నుమన జే
యు తమచరణంబులండ॥ సిరుల॥

35. నిన్నెఱింగినుతించ నేరనంటిమిచెడ్డ శుకమునివినుత యేలకలదొడ్డ ।
అలరునిన్నని పొల్కడలకడపటిబిడ్డ । తమకథల్మేలురత్నాలగడ్డ ।
బత్తారుతమరికి బంగారుశాలుడ్డ చుక్కలతెఱవుని లెక్కగడ్డ । జేసు
నీయెడనాడు చిత్తమునకసడ్డ బంటునైతమరి పాలింటబడ్డ లేశ
మేనియు నీకెంతు లేదుసడ్డ అధికదయశాలివంచు నేనాశపడ్డ॥సిరుల॥

36. జూపిరక్షింపవే నీపాదములనీడ వింతనిన్నొల్వ నేనెంతవాడ । తూ
గలేరెవరు నీతోనిల్చిపోరాడ తగునీవినీదు రత్నాలమేడ । సిరియెఱి
ఱుంగు నీ స్తిరమైన నీజాడతిరముగా తెరమెనిన్నేరిచూడ । ఘనులెల్ల
నినుమున్నె గనిరిమేల్పవు కూడ । యొడయునీవాడనే నోఱులవేడ
తడవుదొలగించు మిడుముల కరుణతోడ । మ్రొక్కులిడుచుండెదను
నేలపెక్కులాడ॥ సిరుల॥

37. ఏరికైననుకాను మేరమూబరతిండి లేశమైననువిడదాశ మెండి। నడనీదు
నినుజూడ నడుమదొంగలగండి మనసునీకథలింత వినదుతొండి । తము
నుమిన్నకమదిన్ దలచువాడేదండి యెన్నదాదశరథి శతెల్ల నిండి ।
కరమర్ధిమించు నీచరిత మేలుపసిండి । దురితసంకలితు లీధరమచండి ।
మైనతేయుండు నినునవారిబండి నీకు మ్రొక్కెద రక్షించునేటినుండి
సిరుల॥

38. పంపితివౌ లంకపైకి కోతులదాడి చాలవర్ధిల్లె విభీషణుడువేడి । నీవైరా
వణుడని నీచేతలల్పుడి మడిసె నీచేత నేమాయ లేడి । నినుగొల్చి రా
మహా నీయులందఱుగూడి నదయనిన్గని మ్రొక్కె దదియేపాడి । గెలు
వంగరాదేరికని మించినీమోడి దిక్కుదాసునకు వేఱొక్కడేడి। మఱు
గుజొచ్చితి రోగధర్మములకోడి । కరుణఁబ్రోచుట దేవరబిఱుదువాడి॥
సిరుల॥

39. కొలువుంచితివి మంచిగొప్పకోతులదండు చావుకేగెనె పగరావ
ణుండు ।నాతిగాజేసితె నాడుఱాతిదిగుండు మదిరిలోకములు నీకుక్షి
నుండు । మానకనినుగొల్చు మనమునమునిపిండు ప్రకటమై వారి
కోరికలబండు । నిజముచేతనకోటి నీదెసామ్మెయుండు రామనీద
గుపరాక్రంబుమెండు । యొడయ నీదయపాపంబు కడలియెందు,
దలపలేదెందు నీకంటె దాతయొండు॥ సిరుల॥

40. నినుమదిగీర్తింతు నిండనన్న్రపజూడు ధరలేడునీకంటె దండిరేడు ।
ఎల్లదీనులనెంతో యేలితివలనాడు లీలనీబిఱుదంత్యనేడు. కడువేడ్క
నిను నారదుడువింతగొనియాడు పరమెఱుగును నిన్నుమఱుగువాడు ।
నీకథల్గలచోటనిజము లేదె మేలొనగూడు. నీదయగలవానికేది కీడు ।
మేలునీదయ లేకేవడు గోలుకోడు । వీక నీచరణంబు లేనాకుతోడు।।
సిరుల॥

41. బ్రహ్మపుట్టిల్లు నీవడసితామరబొడ్డు వేడినిన్నెఱుగని వాడుగొడ్డు ।
నిఖిలలోకములలో నీమంత్రమే హెడ్డు మిత్తిపాలిటికది నెత్తిదు
డ్డు । ఘనమైననీమాయ గడవరావదిగడ్డు భక్తులకెల్ల పాపమ్ములమ
డ్డు రామయింతంతనరాదన్న నీదొడ్డు బాఫుమాయయ్యనా భవపుజిడ్డ
రచ్చనిజాడ భేదించ రానియొడ్డు । చెదిటిజొచ్చితి మ్రొక్కెమొఱ
ట్టియడ్డు(సిరుల॥

42. ధాతకే తెలియదు తమరిత్రావురికొణ, యుండునో లేడో వేరొండు
జాణ।మెలగునీకనుసన్న కలుములనెరజాణ రచ్చవాయించు నారదుడు
వీణ।రామానమోస్తుతే నారాయణాయ పురాణసుప్రసాదానురూ
ప ప్రమాణ । తిమరికైనవకా రదనుజకోటులదాణ మునిలోకవిను
త యమోఘబాణ అప్రమేయముకంద మహాప్రవీణ। వెతుకరానట్టి
చోటబెట్టితివిత్రాణ॥ సిరుల

43. నీభక్తజనగోష్ఠి నిర్వాణనిశ్రేణి దండములునీకుఁ గోదండపాణి । తమకొనరింతురా తపసులుపారాణి నగమార్గమము లెల్ల నిపుగోణి భూవలయంబెల్ల దేవనీతిరుగాణి తతీమిలేముల బాపు తమరిరాణి । నీవె యేలెదవార యావత్తు మాగాణివనర నీయంఘ్రిబుట్టెను త్రివేణి అఖిలమెఱుగను నీకోడలైనవాణి। ఇంతవివరింపజేతు నీవెంతొ తక్కోణి॥ సిరుల॥

44. మదికెఱవ్వంత నీపదపద్మములచింత కలుగజేయమిమేలు గాదొకింత। దేబోకకరినంబు దినదినమింతింతగతి నీవెయికరదటిగాన సుంత । ప్రాపుజూపించవే నీపాదముల చెంత దండమర్పింతు వేదాంతశాంత । పాలించవలెనన్ను పరిహరించితె వింతగాదె నీపదంబు లేదపాంత। కోటిరవితేజ సగుణనిర్గుణయనంత లచ్చియెఱుగును నీజాడలిచ్చి కాంత॥ సిరుల॥

45. రక్షించయికలేదు రామ నీసరి నేత యెంచెతానెంతో యోచించి ధాత । పాపనిగడుమంచినివ్వు యేలినదాత । నియాజ్ఞచే వీచునీటి తాత । చిత్తమునన్నెమి జేతువో తర్వాత దలతునిన్నెపుడు సీతాసమేత । మిన్నకగను చుండునిన్ను మనోజేత । నీవు టుంబినిగదా లోకమాత । కోరిమ్రొక్కెద త్రిజగదాధారభూత । అనుపమానంద చిరసనాతనయ తీత॥ సిరు॥

46. కడుమాయపెజ్జాలి బడజేసెగా రిత్త తెలిసితె పాంచభౌతికపు చెత్త నీమహాత్మ్యతె వింతనిత్య నిత్యముక్రొత్త కొనితివాలచ్చి జవ్వనపుగుత్త కాంచనాంబర ధారఘనకృపాహిత చిత్తవై పమాత్ర మది మితంపుసత్త ... రహిరాజు చిత్తావచిత్తరుపెత్త పుడమితే డొండు నిన్నోలు...। నిజమునికథయస్ఫూర్తంపు నిండుదుత్త । పఠననిను జేయువాని పాపంబులుత్త ॥సిరు॥

47. రవిశతకోటితో రముగదా నీకాంతి। జెలగినా నిగమాళిచే వదంతి। మెలగు నీయురమందు మే ల్పొంపదలబంతి నిగమార్థ సంధాయి నీపదంతి । నీపాదతీర్థంబు నిఖిలదుష్కృతహంతి నిదానసతతి గోష్ఠి నిఖిల శాంతి।భక్తి లోభువనముల్ గుదిరించితివిదొంతి మునివరుల్ నిను జూచి కొనిరి భ్రాంతి, తేజముల నీను మేలు నీవైజయంతి । వైభవములకు పుట్టిల్లునీభవంతి । సిరుల॥

48\. అమితమహోఘనగాఢాంధకారపు నూతి నలుదిత్తిని నోట నుడువనైతి నేడయిన నిన్నోపి పిపేడరాదే ప్రీతి వెయ్యేల మాలితినయ్య నీతి। కరుణ బ్రోచుటకు దేవరనైజ ప్రఖ్యాతిలలిమించెనిత్య లీలావిభూతి । దయ జేయుమిక నీనుతలపు వైకదు ప్రీతి । వేడగానేర పూర్వీపులభాతి । నిఖిలజగమేలు పూబోడినీపు నాతి । భజన గావించునిను మది భక్త జాతి॥ సిరులు॥

49\. అరదు గన్గొనసిస దాచారసంపత్తి చిరదయాకరము నీచిత్తవృత్తి సకలనిర్మాణ సాధకము నీదగువెత్తి నిఖిలసంక్షయకారి నీదుకత్తి మదిమించె సిరినీను పదతామరము లొత్తి మొక్కెదనిన్ను చేమోడ్పులెత్తి క్రీడగా శివుచే గెల్పించితివి మిత్తియన్ని టనిను గొల్వనున్నన త్తి చక్కజేనన్ను భవముల జీవ మొత్తిమర్మమెరుగదు పచ్చి చర్మపుతిత్తి॥ సిరుల॥

50\. సవరించితివిగదా సకలమైనజగత్తు కంటియా ప్రకృతినీయింటిటొత్తు అనరాదుగని విశ్వమంతనీదే జిత్తు । తమ కృపేకలిమి సుందరికినత్తు నిత్యవైభవములో నీకథల్ తలుకొత్తు । యతితతుల్ నీరునెయ్యంపు దత్తు ఘనుడవీవును బ్రోవు । కద్దాత పావిత్తు । దురితముల్ బాపు నిన్ శరణుజొత్తు। ఏమిజెప్పను నాకారనీమహత్తు వాస్తవము నేను దేవరవారి సొత్తు। సిరుల॥

51\. నీనువందనములో నిర్మలజగాత్ర కవిజననినుత శృంగారగాత్ర । అంజలిమోడ్తు నాకంజాతదళనేత్ర క్షీరాబ్ధిశయనలక్ష్మీకళత్ర। వేయి దండంబులో మాయనాటక చిత్రలోకశోభనము నిలోకమిత్ర సాష్టాంగములు నీకుసకలవేదస్తోత్ర । కాంచనాంచరధార । ఘనప విత్ర । సగుణనిర్గుణ ధామనీసచ్చరిత్ర। తలపభవరోగముల కౌషధంబు మాత్ర। సిరుల॥

52\. నిర్వాణమిప్పించు నీనామగాయత్రి । అఘుపడంచును భవసంక్షిప్త ప్రత్రి । పలవగానోచకోవెల నిన్నహోరాత్రి మించ్నకప్టనేమిటికి ధాత్రి । తానెపో హించిరిన్ త్రైలోక్యజనయిత్రి ॥ దోషఘ్నిపమీద తుంసిపత్రి। అసమానతేజ సకలగరుడిపత్రి చోద్య మారన్న శేషుండు ఛత్రిసకలఫలదాయిని భక్తజనులపై త్రి । కరము పూజించి మించెనన్నెజిగిఅత్రి। సిరుల॥

53. అనుపమాకారాచ్యుతానంతగోవింద వాసవార్చిత మాధవాము
కుంద మహితనిరంజ నామహాదద్భుతానంద । విదిత నమోస్తుతే
విశ్వతుంద । మందారువందారు వందితముని బృంద । ఆర్తపోష
కసపదారవింద । చేమోడ్చునిక నన్ను పేగువ్యాధుల మొంద ముఖ్యయోత
ద్విశ్వ మూలకంద । పాహినినుడల్తు నాదు పాపములు గ్రంద
జేయుమోయయ్య గతిమాలి నాదితినింద। సిరుల॥

54. నయభక్తమందార జయసంతతామోద లలిరాజయోగ లీలావినోద
ఘనదయానిధి వంద్రుడనను గావనని కౌద కరుణనీకంత నాకౌరకె
రాదమాద్భశభవయుక్తమతులబోవగ లేదతలచి తెపక్షపాతంబు గాద
అఘమెంత దైననిన్ ననుసరించితె బోద చోద్యమా నీకిదిసుప్ర
సాద। పెక్కుదండంబులిడెదని పేరుమీద । అనుకోమిమ్మిక గాదుపా
వృనకు మాద॥ సిరుల॥

55. నతిజేయయనఘసంతతిదక్కనియొద్ద । ఘనపాతకుల నేల ననుటకద్ద ।
దరిలేని నాబోంట్లకరుణించగావద్ద । రామదయాసిషే తామసుద్ద ॥
తమరుదప్ప వేరొండు తప్పచక్కగదిద్ద । విడక గీర్తించు నిన్నేల్ప
పెద్ద । ముదిజేయజేతులిముల్లోకములముద్ద । వసుధపైనినుగొల్చువాడు
నిద్ద । తొల్లినినుప్రాయనోచెనా బొల్లిగద్ద । ఆర్తులనుబ్రోవ । నీవు
బల్తైనపద్ద। సిరుల॥

56. తమకనమార్పడెడి పాతకము లేదనిపించు । సరిలేనిఘనదయాకరుడ
వెందు ।ననుగావ కాలయాపనమేల జేశొందు।పాలింతువనిమదిబాయ
కుందు । మరచియాశ్రితకోటి జెఱచితివేముందు ।రామనాభాగ్యంబు
కేమనందు । రుచిగలనిపేరు రోగంబులకుమందు ॥ సాటియానది
గాదెబల్ఘసందు । ఘనులచేబల్కబడుప్రతిదినమునందు। నిగమములు
జేయు నుతులన్ని నిన్నెజెందు॥ సిరుల॥

57. ఇంద్రాదివైభవం బిప్పించుమన లేదు । మహిమకై వేడినమాటగాదు।
భవరోగవైద్య సంపాద్యుండవగునాదు । ఘనరోగమిదెమాన్ప
గాదువాదు । ఏలికవీవుండ నెవరివేడగబోదు । నీవాడ నేలునో నింద
రాదు । నిఖిలమేఘాలికి నీపాదము లెపాదు । రాజితమహారాజరాజ
పాదు । స్వామినీసేవభవములజావమోదు । యెడయుబ్రొక్కితిజేసు
నన్నొంటిచేదు॥ సిరుల॥

58. పాలించు కాలయాపనమింక జేసెద్దు । వారించవేపగవారి జిద్దు । నిఖిలలోకంబెల్ల నీదెపోసరిహద్దు । మ్రొక్కితినిదె నన్ను చక్కదిద్దు । వినవింతయా భక్తజనులపై నీముద్దు । గాంచునానిను రెండు కాళ్లయొద్దు । నిఖిలాద్భుతంబులు నీమాయ నగురద్దు లీల నీదిక జేయ వేళ సద్దు । కల్లగాదెంతో నీయందు కరుణగద్దు । దండమర్పింతు నాపై పదంబులద్దు॥ సిరుల॥

59. భువనమోహననీదు భుజపరాక్రమంబెన్న ఘనులకే సాధ్యంబుగాదురన్న । కరుణాంబునిధివి నిక్కంబు నీవనివిన్న । వంచింపబోకు యాచించియున్న । ఘనభవరోగసంకటముల గైకొన్న । పాహినన్నావు నీబంటునన్న । సేవించెదను నిరసించి చేయకుచిన్న । దయనేలవే దైవతములమిన్న । దాపులేదన్న తమరిపాదములకన్న । పెక్కులను నేర దండమర్పించుచున్న॥ సిరుల॥

60. నాకలోకము నీకు తీకు దివాణఖాన । నిగమపదార్థంబు నీఖజాన । యెన్న శక్యముగాదు రన్న నీకౌఖాన । నిత్యంబు హెచ్చరా నీఘరాన । సనకాదిమునులకో సంగితౌరోజీన । యెఱుగతేడెంత నిన్నిది వాన । యిచ్చితో నన్ను నీకిచ్చితి నజరాన । పడదోయకయ్య నన్నంది ఖాన । నైజవిభవంపు ప్రఫుల్లి నీజనాన । స్రష్టతమకిచ్చు తగుహిసా ఖ్యాతియాన॥ సిరుల॥

61. కలుషహించక నీవెకరుణించవలెగాని నిన్నెఱింగి నుతించనేరవూని । నిఖిలమేలెదవెట్లు నీకిది ఘనమేని । మన్నించుమికనుండ నిన్నుమాని । కంచుని పాలించనెంచవే దయలేని । వాడవాననుగూర్చి వసుధలోని । మహనీయమైన నీమర్యాద బోనూని । రద్దిపాలౌదువే రాజమాని । ఘనతకాదిది నీకింత కరుణరాని । రామశృంగారవైకుంఠ రాజధాని॥ సిరుల॥

62. ఏమినేమనరాదు యెఱిగినంతకు నిన్ను । వేదంబులే పల్క లేదుమున్ను । తమపదోద్భవగంగ భవకోటులనుడున్ను । కటిలులస్వమాయ గూలదన్ను । అఱుదుయకా నిన్నెన్న నజహరాదులకున్ను మహిమనీచేతల్పె మన్నుమిన్ను । నేరరాదేరికి నిజమైన నీతెన్ను । చింతింతు నీసేవజేర్పు నన్ను । మోడమెంతననారౌర । నీదుచెన్ను । నేటిభక్తులపాలి తంగేటిజున్ను॥ సిరుల॥

63. పంచేంద్రియంబుల వంచించగా లేను । మదినిల్పుతరిజాడ మొదలుకోను
సంతతంబాత్మ విచారశక్తుడగాను । చేటుకైపాపముల్ జేసినాను ।
అనుకోదగని మహాపరాధిని నేను । చేమోద్ధు సేసైన జేయబూను ।
వంచించి తేనినీవాడ-గానన బోను । యెటుజొత్తు 'నికగతి వీవెదిన్న
పెక్కులన సేరని పేరు పెట్టిమాను । పరగనీమీదభక్తిసంపదలనీను॥ సి।

64. నా పాలిభవరోగ మోపియెంతనజెప్ప । నయ నేలవైతి రత్నాలకుప్ప॥
దోషినియెవ్వరుపోషింతురోయప్ప । నిత్యదయాకర నీవుదప్ప ।
భక్తాభిమానవక పాలించునదిగొప్ప । శరణుగావమికిదేవరకు మెప్ప।
కరుణించుటకు నొండొరులవేడగనొప్ప । కఠినంబు జేయ కరిగణము
చెప్ప । బంటనోయయ్యకంటికి దంటశెప్ప । రీతిపోషించు సీతా
సమేతతప్ప॥ సిరుల॥

65. యతితతుల్ శృతుల సంస్తుతులునీపై గుప్పి మతిగోల్తు రెపుడు కామముల
చెప్పి । అడలించె నవివేకమాత్మపైపైగప్పి దొలగితింకెట్లు నీత్రోవ
దప్పి । విదితమెవ్వరికి నెమ్మది నిల్వమికనొప్పి గావవే వైరివర్గముల
ఊొప్పి । నీవె దిక్కనుచున్న నీకు నా మొఱజెప్పి మోసపుచ్చకుమి
నీమోము ద్రిప్పి । కథలు నీ పేర లేనట్టి కవిత పిప్పి । రామనిన్దల్వమికి
జెప్పరాదు ఫుప్పి । సిరుల।

66. దాయాదులందున జ్ఞేయకు తలపంపు పేరాసగొన్న నీ పేరుపెంపు ।
మునిలోకవినుత యమోఘంపు నీ తెంపు ధాతకే తెలియదు నీతలంపు ।
కరమర్థికొల్చు నిన్నడు దేవతలగుంపు వెతలనీ పేరెంతో వెదకిచంపు ।
అగుగాదనరాదు జగమంతనీపంపు లలితభవన్నుతి భవలతలదెంపు ।
అర్థినిన్గొల్చు జనులకెంతైనయింపు । కరుణ దాసులబ్రోవ దేవరకు
సొంపు । సిరుల॥

67. అనుకోపనేమి యీయాత్మనిమేలున్నాపు పాటించనివ్వాడు బల్ హానీపు।
పరికింపమిగులదుస్తరము నహాల్కాపు నీవ దెవ్వడో నీకుబల్ షకీపు।
తలచితే మేల్ సంతతంబు నతారీపు పరమార్థమార నిబారియాపు।
మధుసూదనాముదాం మదికిడే తష్రీపు భజియింపమికి బరాబరు
ఖిలాపు । బల్క నేరడు నిన్నువీడ్కల్కనీపు । సుకృతనుత జేయుమయ్యా
ఖుసూరమాఫు । సిరుల॥

68. పన్నగాధిపతల్ప మన్నించునాతప్పు దయచెల్లవేయింత తమరిచొప్పు । బతిమాలి మ్రొక్కెద దీభవరోగ మిక ద్రిప్పు బడజేసు వైరి దోర్బలుల జెప్పు । పాపాటవులగాల్చు భవదాఖ్యయను నిప్పునదిగి నిన్గొల్వ నా మదికిజెప్పు । చేజేతయిటులైన జేసుకో నీకొప్పు నగుగాని నీకిది తగనియొప్పు । అర్యులమ లేదు యిదివరకైన మప్పు । వారు నిన్గొల్చి తేర్చుకున్నారు యప్పు । సిరుల||

69. చాలవేడిన జేయవేలకో దర్యాప్తు అత్మవై యవివేకమనుటజప్తు । గావించి వైరివర్గముల జేసె గిరప్తు । చెవిజేర్చుమయ్యా అజీజ్ గుప్తు సన్నుతిచేదల్తు నిన్ను రక్షార్థప్తు జేసు హారీఫులచేత కప్తు । తలమాసె లెక్కింప తమతౌరుబల్ శిప్తు ధాత నీమాయాకృతంపు బాప్తు । అద్భుతంబెంత జెప్ప ఖ్వాదైన తాప్తు బొంకుగాదింత నీనుతిబోధుముప్తు । సిరుల||

70. మెచ్చివిభీషణు కిచ్చినయభయంబు కాకాసురుని నేలు కనికరంబు । కరిరాజు బ్రోచు చక్కనిదయాళుత్వంబు ప్రహ్లాదుగాచిన పౌరుషంబు । ఇల్ల ద్రౌపదికిక్షోక లిచ్చుమహాత్మ్యంబు మునులపాలించితివను నిజంబు । శరణంటె బ్రోచేటిబిరుదున్న శపథంబు సర్వేశుడైన నీసార్థకంబు । చక్కగానన్ను బ్రోచితె నిక్కువంబు । చాల బ్రోవమిదోచదే సంశయంబు । సిరుల||

71. నిఖిలైశ్వర్యంబంత నీవుబన్నిన డబ్బుతగుర నీమాయాకృతంపుమబ్బు । అజహరాదులైన గజిబిజిగారుబ్బు నీనుతిభవముల నిల్ల ద్రొబ్బు । రామనిన్నె అనువారలకు మోక్షంబబ్బు భక్తాళినినుగూర్చి ప్రబలియుబ్బు । భవదన్యమైన వైభవశతంబులుజబ్బు నతిజేతునా భవలతలకబ్బు ॥ తమనుతులు లేని కథలన్ని డబ్బుడుబ్బు భవదనుగ్రహమున శుభప్రదము ప్రబ్బు । సిరుల||

72. నేడుకోలేదు నిన్నిడు బ్రోవు గరీబు నెమ్మితో జేతుగై కొమ్ముదాబు । ఘనులెఱుంగుదురింతే నినుగొల్చుతక్కబు నిరతంబు నెఱిజబర్దుదబాబు । మేదిని గలవింత నీదిహామాం ఛాబు తుదలేదు నిజమిాన్ తూల్జకీబు । కరమర్ధిమించె నీకరుణచే ఆఫ్తాబు ఆర్తినివారించు మన్జరీబు । ఊహ నిన్నెన్న జాల నేనేహిసాబు । బల్కనేరడు నిన్నె పడొబల్లరాబు । సిరుల||

73. జాగేల బ్రోవవే సకలసద్గుణధామ నారాయణా శరణాలలామ । మొ
ఱయించు కొలిచి పరమపావననామ రక్షించవేలనో రామరామ ।
నీలమేఘశ్యామ నిఖిలశాస్త్రపథిమ చాటి మ్రొక్కెద నిన్ను సార్వభౌ
మ । నిర్వాణదాయక నిఖిలయోగక్షేమ దయజేయుమెంతో నిన్దల
తు గ్రేమ । వలువనిడుమెప సతమయ్యె కలిమిలేమ । పొగడతరమా నె
నిన్ను సంపూర్ణకామ । సిరుల॥

74. గతినీవె పతినీవె ఖగకులరాడ్గామి నీవాడ నేకదా బ్రోవవేమి । రక్షిం
చమంటె నీకు రాదటో బడునామివేడ నే నెంతటివాడ సామి ! నీకు భక్తు
లవ యెన్నిక లేమ పోరాని బాపవే నాదు పాపంపు లేమి । నిగమ
గోచరమకార నీదివ్యరథనేమి కేడు నీసరియిక లేదు భూమి । మ్రొ
క్కి నీపాదజాలదు మోక్షకామి నిత్యాహా నెవ్వడైనను నిన్ను నోమి ।
సిరుల॥

75. మిన్నయిన్నిటికంటె నిన్ను బాయనినోము ముద్దుగాపవళింతె పెద్దపా
ము। పైభళీభళీ నాదు భవముదీరగ బాము తగువింత నీకు రత్నాలగీము
నీదాస జనులపై నీకు మేల్ మేయము అమిత సత్ప్రామాత్రలయ్యె
తాము । వినుతిజేజాలునిన్న దిన మొర జాముదొరలొక చూపొక తూరి
మోము । రామనినుగొల్చు ఘనుసోకరాదు గాము తూగలేడెంతవాడు
నితోటి సాము । సిరుల ॥

76. కొండాయెనా నేడు నీకు వీడుగులాము జేసెదనీకు రాంజీసలాము ।
క్రొంగజేకయ్యె ఖిలాల్ గరీబు ముదాము చిత్తగింతురు హాక్షీ
ఖత్తమాము । యిలబలాబల్ చలాయించునీ అహాకాము నిజభక్తజను
లందు నీమఖాము । తమరాయగొని సేయుధాత హరహాక్కుము
భవ్యనకమైను బరాబరయినాము ॥ కడవదోలగించు వైరి వర్గముల
ధూము నీకు జేసరుగాడె బల్ నేకునాము । సిరుల ॥

77. తెలిసెటుంగగకాదు దేవరనీమాయ యేలకో మ్రొక్కెదకాలు
కోయ । అచ్యుతా నన్ను యిందందు జేయకతోయ సుప్రసాదముకుం
దత ప్రమేయ । పొల్పడజేసితా ప్రకృతికెల్ల ననూయ అర్చించగలడని
న్నాత్రాయ । అదుకొమ్మింక నీకన్యనెవ్వనిడాయ అదరించెనజ్ఞానము
నెటిదాయ । కరుణనీదింత లేక యీకర్మమాయస్వామి నినుగొల్వ
మన్నప్రతికేమి సేయ । సిరుల ॥

78. దయజూడుభక్తమందారపన్నగశాయి గిలింతునిదె నీమకేలుదోయి ।
నిర్వాణదాయి ఎన్నకగల్గుశీతాయి తగనీకునెపుడు నిత్యానుపాయి ।
నీకైనబల్ రీతు నీమపక్షివాహనమూయిలీల నేనుతిమతిలేనిహోయి।యెటలే
దువిశ్వమందింత నీకువరాయి యానత్తునీదు మాయకశాయి । కనకని
యాజ్ఞ మొదలునిక్కపు కసాయి రామనినుదల్వవలె పగలేమి రేయి।
సిరుల ॥

79. ఏలికవనివేడి తేమిచేసెదో నేయుసామి నన్నేలు నిదే మత్తేయు ।
యెల్లదీనుల బ్రోతు వెందు క్రోతలపోయు గతిమేల పాపముల్ కడ
మ్రదోయు । కడురాగతతు లాత్మన దరించినో నేయుకోరి । నిన్దల
చితె నోరుమూయు । చెప్పనేటికి బాధ లప్పుడే యెడబాయు నేర
ములన్నిటి బారదోయు। మ్రొక్కి సేవింతుని భక్తి మొలవవేయు।కరుణ
గలవాడవీవంచు కడట మ్రోయు । సిరుల ॥

80. కరుణాంబునిధివి నిక్కంబుగా నవేరశరినంబు దలపోయునాడురార।
మొఱబెట్టివేసారి ముజీపమూడ్చితిపోర తొలగనో నీకీర్తి దురిత
మూర । నెమ్మి నిపదములునమ్మియుండితిధీరనమ్మికజెరచకన్యాయ
మార । నిందనిన్ జెందనింకెందు వేడగ జేర కావలె మోహనాకార
శూర । బుధజనస్తోత్ర వేగనాబోటి ఘోర। పాతకుల నేలమికియిదే
పాటి మేర । సిరుల ॥

81. అడియేణికరుణించునే డహో దైత్యారి వేసారబోకు వీర్దోసకారి ।
దేవతారులతలల్ మ్రెంచుని తల్వారి కోరడు నిన్దలక్రోట్లమారి ॥
చీకటిగొంగబల్ రీకుపేకు తలారి చక్కజే జూడునన్నొక్కతూరి ।
బలిమినయనంబు బట్టించె పెడదారి అదరతి ఘనవిపినంబు జేరి । నన్ను
దెలుపగజేయవే నిన్నుగోరి అచ్యుతానంతగోవింద హరిమురారి ।
సిరుల ॥

82. నేరమెంచకు జేతు నికదేజోహారు యిలబోర్తువనివింటి యిష్టేహారు।
ననుగాచుకొరకె బూనకు నేడు తకరారులో ముర్తుని యాజ్ఞకే
తయారు । కలదంతనా హాకీఖుత్తమరికి జహార్ త్వరగజేజాలు జో
తారుమారు । కరుణించవలె నేడు కదువీడునాదారు షేరాశనున్న ని
పెంపుపేరు । దలచియింతటిభవనుల తలబుదారు । బాధదొలంగించు
మ్రొక్కెద బారుబారు । సిరుల ॥

93. కోతులనినుగొల్చి చేతులెత్తి తమభాష తా మొసంగిన దెకౌయూపుని
ష। వరము నింద్రులకు సాదరణ చేత దిలాష విశ్వాతుంద మహాత్మ విగత దో
ష। ముక్తి సంపదలు నీ ముంగిటి మంజూష పనికిరానిమ్మి దాసుని జిగీ
ష।। అంచిత నవరత్న కాంచనయభూష అఖిలాన్యుతంబు నిపైన వేష
కలుషసంహార పూర్ణశృంగారవేష సంతతము నిన్ను గనజేయు సత్య
భాష॥ సిరు॥

94. దైవమా నిను జూడ దయసేయవే దృష్టి దానవయ్యేదేమి తమకు నష్టి
వినుతించలేడు నిన్నిడు బల్లావిష్టి మనజేర్చునిభక్త జనులగోష్ఠి నిను
గూర్చిచేతురు నిఖిలసురల్ యిష్టి। సాగు నీయాజ్ఞతో సకలసృష్టి
నూరేండ్లువెతకి వేసారెని స్వరమేష్టి కడకు నీకరుణచే గాంచె తుష్టి
వేదవేదాంగములకెల్ల నీదెపుష్టి అర్ధిగోరితి బెట్టుమభయంపు ముష్టి॥
సిరు॥

95. చేజేత నీకేమిజేతున జర్వ్రుషపటుమి దెతెన్ దరోబ స్తుమాషు।మిగులనీ వె
వుమేద్వారిగుంజాయిషు అరజేనాకు నీయందుహోషు। తెలిసిజేసైతి
ఖదీంనుండి కోషీషుపాలైతి కటనేడు బల్నరీషు। అయితివైరులచేత
నక్సర్ ఫరామూషు బాపుమా బాపురయేబద్ రవీషు। మది నెఱుంగడు
నిన్ను నీగమార్ మవేషుయింత నీదయమేల్ల మాయంచు బేషు। సిరు॥

96 పంచమహాపాప సంచితంబులుజేసి అలనాట మీకథలంటె రోసి।
కూమ తేల్ళ్ళకు జడ కులధర్మములు గోసి దగిలితి ధావివర్తనలు బాసి।
పేరాశచేనుండి పెక్కునిందలుమోసి సంచరించితి దుష్టజనుల డాసి।
ఆర్యులపై ఖించి యపరాధములగూసి మదమెక్కి న్యాయధర్మములు
మూసి। ఘూరగతి జెడిపుదికలపోసి బోసి। ఆర్తిజెందితి నెట్లో
దయాంబురాశి। సిరు॥

97. మున్నె జేసిరి ఘనుల్ నిన్ను గూర్చి తపస్సుతూగి నిన్నడవమి దుర్వ
చస్సు। జిష్ణునిమించుని న్నింతెల్లు చేతస్సు తమకొసంగెనుసిరి తనమన
స్సు। అవహించెను. భువి అవనితే జస్సు మలుపవే యజ్ఞానము
ను తమస్సు। నీయాజ్ఞచే గాక నెగడవొక్క జనస్సునాద నాద్భుత
మకారసిధనస్సు। నిబిడమైనిండె యెడలేక నీయశస్సు। అందినిన్గొల్వ
వలెనినీయంద హస్సు॥సిరు॥

98. చిత్రమా మంజారి జేయు నాదర్శాస్తు సాదరిప్పించు నియాదు
దాస్తు । మదితోడగొను నజరినుగో దరోబస్తు దయసేయు గోల్వదగిన
శిస్తు । నిగమముల్ తమ సన్నిధిన జేయు నిషస్తుభళిగ సినడువడిబల్లురస్తు ।
పరమునీంద్రులమనే వఱకు సిదేపుస్తుయిది మొక్కితిని జేయకిక
షికస్తు । మాటిగిసిన్గాల్లు దేమనామాతికిసుస్తు । సితసుగ్రీవు హొరార సేవ
దోస్తు॥ సిరుల॥

99. వర్ణించరాదు నెవ్వరికైన సికేళిసేనగా జేసితా వానరాళి । నిజభక్త
జనులతో సిమవింతా హోళిమెలగించితివిగదా మింటహేళిలలి
జేయు కలిమితో య్యాలి సిమనివ్వాళి చవిగొని నీ నుతిచంద్రమాళి ।
సినామనుతియె కొనిస్సు జేర్చు ప్రతోళిబరపు నాపైసికృపాప్రణాళి ।
అమితవిభవప్రదాయిని నైనతాళి । గలుపు నాపాప సంచయములను
ధూళి॥ సిరుల॥

100. తెలియగోరుదు రంతో దేరినిన్ జేవళ్లు । నుతించరాదు నిస్వేయినోళ్ళు
గలశేష నమనైన కడువింతపోకిళ్లు పరమార్థబోధిని పావుకోళ్ళు
కడుబాడి నినునారదుడు నైచపింపిళ్ళు దనుజులపై మహోత్తరప్రతళ్లు
బలిగించిసురలను గరుణించికడుత్రుళ్ళు బొడమబో జేసి తెపూటకూళ్ళు
యెంతభవమైననను దల్చినంతవేళ్లు । బర్వగా జేసితివి సీళ్ళపైనజాళ్ళు
సిరులకిరవైన జంటిశ్రీ జీడిగంటి । ధామసుగుణాళి [illegible] శ్రీరామరామ.

మంగళం. మంగళం. మంగళం.

——— ——